

## 2. Beretning fra Arbejdstilsynet for 1875

Kilden er en afskrift af den del af arbejdstilsynets beretning for 1875, der beskriver det arbejde, børnene lavede på forskellige typer virksomheder.

Arbejdstilsynets beretninger er trykt i Ministerialtidende B. Ministerialtidende udkom første gang i 1871 og bestod indtil 1976 af to bind, A og B. A indeholder ministeriernes offentliggørelse af oplysninger, der kunne have offentlighedens interesse, B indeholder andre oplysninger, som ministerierne mente var hensigtsmæssigt at offentliggøre.

### Forskjellige Meddelelser

#### Beretning

#### om

### Arbejdstilsynets Virksomhed indtil Udgangen af Aaret 1875

(afgiven i Henhold til Lov af 23de Mai 1873 §12)

s. 184

*Børnearbejdet* benyttes saaledes forholdsvis mest i *Tændstikfabrikerne*, til Aftagning af Tændstikkerne af de Rammer, hvori Stikkerne fastspændes under Dybningen og til Indpakning af Tændstikkerne i Tutter eller Æsker samt til forskellige mindre Haandlangerarbejder, altsaa i det Hele til saadanne lette Arbejder, hvor de ikke godt kunne remplaceres af voxne Arbejdere; i *Cikoriefabrikerne* til Afvejning og Pakning af Cikoriemelet og til Indpakning af den færdige Cikorie i Omslagspapir; i *Tobak- og Cigarfabrikerne* dels til at dreje Spinderokkene i Straatobakspinderierne (som omtalt i Beretningen for forrige Aar anvendes nu i enkelte Fabriker Dampkraft til at dreje Rokkene, ligesom man ogsaa paa flere Steder har indført saadanne Mekanismer, at en enkelt voxen Person samtidig kan dreje alle Rokkene) og lægge Blade til Rette på Spinderen, dels til at pille og sortere Tobaksbladene; i *Glasværkerne* en Del børn i Hvidtglashtyen til at bære de færdige Glasvarer til Kjøleovnen og til at række Glasmagerne de forskellige Værktøjer o. desl.

Af *unge Mennesker* mellem 14 og 18 Aar anvendes forholdsvis flest i *Bog- og Stentrykkerierne*, hvor der arbejder en Del unge Mennesker af Mandkjøn som Lærlinge; dog anvendes i Forhold til det samlede antal Antal Arbejder langt flere Lærlinge i de mindre Trykkerier i Provinserne end i Københavns Trykkerier; i de større Bogtrykkerier i København og Provinserne benyttes ogsaa saavel ældre som yngre Piger til at lægge Papiret til ved Hurtigpresserne; i *Tændstikfabrikerne* til Strygning af Strygeflader og til Indpakning af Tændstikker; i *Glasværkerne*, hvor der anvendes en Del unge Mennesker dels som Lærlinge ved Glasmageriet dels som Indbærere, væsentlig til de samme Arbejder, hvortil ogsaa Børn benyttes; af yngre kvindelige Arbejdere anvendes saa godt som ingen i Glasværkerne, hvorimod der nu beskæftiges nogle ældre Fruentimmer til Indbæring af Flasker i Grøntglashtyen.

**Ministerialtidende B, 1876, s. 184**